

Пазарот на осигурување во Република Македонија во вториот квартал од 2017 година

1. Анализа на осигурителниот пазар во Република Македонија

Заклучно со 30.6.2017 година на пазарот на осигурување во Република Македонија работат 15 друштва за осигурување (11 неживотно осигурување и 4 осигурување на живот). Бројот на осигурително брокерските друштва во вториот квартал од 2017 година се зголеми за две нови друштва (ОБД АУРОН БРОКЕР АД СТРУГА и ОБД РИЗИКО ОСИГУРУВАЊЕ АД Скопје), додека бројот на друштвата за застапување во осигурување и банки остана непроменет, односно во текот на вториот квартал од 2017 година (2К2017) на пазарот на осигурување, осигурително брокерски работи вршат 35 осигурително брокерски друштва, работи на застапување во осигурување 14 друштва за застапување и 3 банки.

Во 2К2017 е остварена бруто полисирана премија (во понатамошниот текст: БПП) во вкупен износ од 4,62 милијарди денари, што претставува раст од 3,14% во однос на БПП остварена во 2К2016 година (2К2016: 4,48 милијарди денари).

Анализата на структурата на вкупната БПП покажува дека најзначајно учество има осигурувањето кај моторните возила со 49,72% (2К2016: 48,97%), при што осигурувањето од автомобилска одговорност (АО) учествува со 41,33% (2К2016: 40,30%), а доброволното осигурување на моторни возила (каска) со 8,39% (2К2016: 8,68%). Потоа, следува осигурувањето на имот (од пожар, природни непогоди, крајби и други ризици) со 20,20% (2К2016: 23,35%), и осигурувањето од последици на несреќен случај (незгода) со учество од 8,43% (2К2016: 7,90%).

Во делот за неживотно осигурување е остварена БПП во износ од 3,97 милијарди денари (2К2016: 3,93 милијарди денари), или истата изнесува 86,03% од вкупната БПП на осигурителниот сектор, што претставува пад од 1,61% во споредба со 2К2016 година.

Во рамки на одделните класи на осигурување, продолжува трендот на пораст на премијата за автоодговорност од 5,78% со БПП 1,91 милијарди денари, осигурувањето од незгода од 10,10% со БПП 389,79 милиони денари, значителен пораст од 316,42% се забележува кај осигурување на гаранции со БПП 1,67 милиони денари, при истовремен пад на бројот на склучени договори од 5,59%. Од друга страна кај осигурувањето на имот се забележува пад од 10,79% со БПП 934,15 милиони денари (2К2016: 1,04 милијарди денари), при истовремен раст на бројот на склучени договори од 3,06%. Кај каска осигурувањето се забележува пад од 0,28% на вкупната БПП која изнесува 387,98 милиони денари.

Кај осигурувањето на живот е остварена БПП во износ од 646,21 милиони денари (2К2016: 554,31 милиони денари), што претставува пораст од 1,61%. Осигурувањето на живот учествува со 13,97% во вкупната БПП на осигурителниот сектор. Позитивниот тренд е присутен и кај двете класи на осигурување на живот, при што кај традиционалното осигурување на живот продолжува позитивниот тренд на пораст на БПП во износ од 603,04 милиони денари (2К2016: 534,11) што претставува пораст од 12,91%, при особено изразен пораст на бројот на новосклучени договори за осигурување на живот од 86,44%, и тоа претежно од типот на термински договори за осигурување на живот (ризико). Кај осигурување на живот кога инвестициониот ризик е на товар на осигуреникот продолжува изразениот тренд со пораст од 113,75% со остварена БПП од 43,17 милиони денари (2К2016: 20,19), при умерен пораст на бројот на склучени договори од 8,39%.

Во периодот 1.1.2017-30.6.2017 склучени се 624.381 договори при што се забележува пораст од 7,04% во однос на 2К2016 кога беа склучени 583.341 договори. По класи на осигурување зголемување од 10,20% бележи осигурувањето од незгода, осигурувањето автомобилска одговорност со 4,33%, потоа следи осигурувањето на имот со 3,06. Осигурувањето на воздухоплови (каска) бележи значителен пораст од 233,33%. (Табела 1).

Табела бр.1: Бруто полисирана премија и број на склучени договори

	Бруто полисирана премија			Број на склучени договори		
	2К2017	2К2016	промена	2К2017	2К2016	промена
Автоодговорност (вкупно)	1.911.462	1.806.961	↑ 5,78%	349.101	334.618	↑ 4,33%
Имот (вкупно)	934.151	1.047.083	↓ -10,79%	48.279	46.844	↑ 3,06%
Живот	603.044	534.116	↑ 12,91%	7.659	4.108	↑ 86,44%
Незгода	389.794	354.026	↑ 10,10%	219.198	198.913	↑ 10,20%
Каска моторни возила	387.982	389.074	↓ -0,28%	22.389	21.655	↑ 3,39%
Општа одговорност	125.470	116.823	↑ 7,40%	18.892	15.395	↑ 22,72%
Туристичка помош	88.564	81.081	↑ 9,23%	167.582	155.567	↑ 7,72%
Живот кога инвестициониот ризик е на товар на осигуреникот	43.174	20.198	↑ 113,75%	736	679	↑ 8,39%
Здравствено	41.184	36.156	↑ 13,91%	1.308	938	↑ 39,45%
Карго	40.345	43.721	↓ -7,72%	1.538	1.315	↑ 16,96%
Каска воздухоплови	30.142	35.379	↓ -14,80%	10	3	↑ 233,33%
Финансиски загуби	20.094	13.973	↑ 43,81%	1.078	827	↑ 30,35%
Одговорност воздухоплови	6.421	3.915	↑ 64,01%	35	21	↑ 66,67%
Гаранции	1.674	402	↑ 316,42%	135	143	↓ -5,59%
Одговорност пловни објекти	1.028	941	↑ 9,25%	258	252	↑ 2,38%
Каска пловни објекти	417	256	↑ 62,89%	23	12	↑ 91,67%
Правна заштита	4	0	↑ 100,00%	5	1	↑ 400,00%
ВКУПНО	4.624.950	4.484.105	↑ 3,14%	624.381	583.341	↑ 7,04%

Извор: Квартални извештаи, АСО

Друштвата за осигурување во анализираниот период исплатиле бруто - износ на штети од 1,60 милијарди денари. Во споредба со истиот период минатата година, бруто исплатените штети бележат пад од 14,38% (2К2016: 1,87 милијарди денари). Истовремено, бројот на ликвидирани штети се поголеми за 5,81% во однос на 2К2016. (Табела бр.2).

Табела бр.2: Бруто исплатени штети и број на ликвидирани штети

	Бруто исплатени штети			Број на ликвидирани штети		
	2К2017	2К2016	промена	2К2017	2К2016	промена
Автоодговорност (вкупно)	880.742	781.589	↑ 12,69%	13.486	13.051	↑ 3,33%
Каско моторни возила	234.296	202.578	↑ 15,66%	4.051	3.685	↑ 9,93%
Незгода	193.332	204.945	↓ -5,67%	3.674	3.947	↓ -6,92%
Имот (вкупно)	127.702	144.952	↓ -11,90%	3.369	3.132	↑ 7,57%
Живот	107.124	106.071	↑ 0,99%	1.024	856	↑ 19,63%
Општа одговорност	36.081	15.668	↑ 130,28%	120	114	↑ 5,26%
Туристичка помош	22.399	18.525	↑ 20,91%	1.012	926	↑ 9,29%
Здравствено	4.194	828	↑ 406,52%	497	22	↑ 2159,09%
Карго	1.203	3.979	↓ -69,77%	29	42	↓ -30,95%
Каско пловни објекти	817	0	↑ 100,00%	1	0	↑ 100,00%
Живот кога инвестициониот ризик е на товар на осигуреникот	333	0	↑ 100,00%	12	0	↑ 100,00%
Финансиски загуби	45	43	↑ 4,65%	22	20	↑ 10,00%
Каско воздухоплови	0	398.420	↓ -100,00%	0	1	↓ -100,00%
Одговорност воздухоплови	0	783	↓ -100,00%	0	1	↓ -100,00%
Кредити	0	40	↓ -100,00%	0	0	↓ 0,00%
ВКУПНО	1.608.268	1.878.421	↓ -14,38%	27.297	25.797	↑ 5,81%

Извор: Квартални извештаи, АСО

Во доменот на пазарната концентрација во делот на неживотното осигурување, бројот на друштвата кои го поминуваат прагот на учество над 10% во вкупната БПП е 4. При тоа, учеството на пазарните водачи е следното: Триглав осигурување со 18,14% (2К2016: 18,03%), Осигурување Македонија со 12,96% (2К2016: 14,29%), Еуролинк со 11,63% (2К2016: 11,32%), и Винер со 10,62% (2К2016: 11,77%). Во делот на осигурување на живот доминантно учество заземаат Кроација живот со 41,53% (2К2016: 40,54%) и Граве со 35,95% (2К2016: 37,58%).

Во структурата на каналите на продажба најголемо учество има директната продажба со 51,08%. Разложено по групи на осигурување, кај друштвата за осигурување на живот најзначаен канал на дистрибуција се осигурително брокерските друштва со 50,16%, додека пак кај неживотното осигурување доминира каналот на директната продажба со 56,91% (Табела бр.3).

Табела бр.3: Структура на канали на продажба по групи на осигурување

2К2017	неживот		живот		вкупно	
	БПП (во 000 МКД)	Учество	БПП (во 000 МКД)	Учество	БПП (во 000 МКД)	Учество
Директна продажба	2.264.225	56,91%	98.250	15,21%	2.362.475	51,08%
Осиг. брокерски друштва	840.404	21,12%	324.102	50,16%	1.164.506	25,18%
Друштва за застапување во осигурување	385.479	9,69%	77.873	12,05%	463.352	10,02%
Туристички агенции	15.432	0,39%	0	0,00%	15.432	0,33%
Автосалони	3.330	0,08%	0	0,00%	3.330	0,07%
Банки	14.035	0,35%	84.864	13,13%	98.899	2,14%
Застапници во осигурување	454.714	11,43%	61.075	9,45%	515.789	11,15%
Останати дистрибутивни канали	1.114	0,03%	0	0,00%	1.114	0,02%
Вкупно	3.978.733	100,00%	646.164	100,00%	4.624.897	100,00%

Извор: Квартални извештаи, АСО

На крајот од вториот квартал од 2017 година вкупниот капитал на друштвата за осигурување изнесува 5,79 милијарди денари. Маргината на солвентност како главен индикатор за проценка на стабилноста на осигурителниот сектор изнесува 1,37 милијарди денари (кај неживотното осигурување 1,13 милијарди денари, а кај осигурувањето на живот 246,68 милиони денари), со што капиталот на осигурителниот сектор е 4,20 пати над потребното ниво на маргината на солвентност.

Во периодот 1.1-30.6.2017 година осигурителниот сектор оствари добивка пред оданочување во износ од 169,7 милиони денари. Кај друштвата за неживотно осигурување, 8 друштва остварија добивка во износ од 194,17 милиони денари, додека пак 3 друштва остварија загуба во износ од 62,82 милиони денари. Кај друштвата за осигурување на живот, сите четири друштвата остварија добивка во износ од 38,35 милиони денари.

Со состојба на 30.6.2017 година, друштвата за неживотно осигурување го исполнија минималното потребно ниво на средства коишто ги покриваат техничките резерви. Вложувањата на средствата од техничките резерви во рамки на оваа група изнесуваа 6,30 милијарди денари и покриваа 104% од техничките резерви кај овие друштва. Кај друштвата коишто работат осигурување на живот, пак, вкупните вложувања на средствата кои ги покриваат техничките резерви и математичката резерва на 30.6.2017 година изнесуваат 3,85 милијарди денари, односно покриеноста на техничките резерви и математичката резерва изнесуваше 103,00%.

Во 2К2017 година, друштвата за неживотно осигурување најголем дел од средствата коишто ги покриваат техничките резерви ги пласираа во должнички хартии од вредност издадени од Република Македонија (48,78%), депозити во банки (40,73%), удели во инвестициски фондови (5,69%), парични средства во благајна и во банка (2,28%), акции со кои се тргува на регулиран пазар за хартии од вредност во РМ (1,25%), во хартии од вредност со седиште на издавачот во ЕУ или ОЕЦД (1,17%) и акции со кои не се тргува на регулиран пазар за хартии од вредност во РМ, доколку нивниот издавач е правно лице со седиште во РМ (0,9%). Друштвата за осигурување на живот најголем дел од средствата коишто ги покриваат техничките резерви ги пласираа во должнички хартии од вредност издадени од Република Македонија (75,84%), банки (19,25%), удели во инвестициски фондови (2,26%), парични средства во благајна и во банка (1,77%) и во други финансиски инструменти (0,89%).